

Līdzekļus var gūt ne ar lasi, bet pamatotu pieteikumu

No malas raugoties, varētu iedomāties, ka Eiropas nauda nobirst gluži kā konfekšu lietus pār tiem, kuriem galvās rosās idejas un rokas knieš tās īstenot. Bet tā gluži nav. Kādam šis projekta pieteikums ir pārlicinoši jāuzraksta un atbalsta gadījumā arī jārealizē. Katrā pašvaldībā ir pa kādam cilvēkam, kuri šai jomā jau

puđu sāls apēduši. Viņi gan palīdz ar padomu, gan raksta projektus, tāpat līdzdarbojas to īstenošanā. Soreiz par trim no viņiem – salacgrīvieti Gunti Bergu, tūjeti Andri Strodu un skultieti Zintu Medni. Kā viņi vērtē iespēju piesaistīt *Leader* naudu, cik tas viegli vai grūti nāk?

- **Leader programmā īstenoti* projekti**
- **Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalstītā pasākumā īstenoti* projekti**
- **Pretendē uz Leader finansēm (Jūrkante valde atbalstījusi, iesniegti LAD)**

* vai īstenot sākti

Guntis Bergs: - Projektu rakstīšana nav augstākā matemātika

Guntis Bergs ir SIA *Baņķis* finanšu direktors un visu mūžu bijis saistīts ar naudas lietām. Viņš gan atzīst, ka nevar salīdzināt vecos laikus, kad lietas varēja *bīdīt* ar lasi vai nēģi. Tagad galvenais sagatavot precīzu un mērķim atbilstošu projekta pieteikumu. Pirmo *Baņķa* pieteikumu pats nav rakstījis, nolīgta konsultantu firma. Turpmākais darbs – papildu informācija, kredīta ņemšana un ieceres īstenošana jau bijusi pašu ziņā, un Guntis secina – ja iziet vienreiz tam visam cauri, skola ir rokā arī rakstīšanai. Viņš *Baņķim* rezultatīvi uzrakstījis savus divus desmitus projektu, tiesa, ne *Leader* programmā. - *Rakstot projektus, sākumā ir cīņa ar sevi, lai to izdarītu precīzi. Bet grūtākais ir finanšu piesaiste un pēc tam darbs ar izpildītāju. Ja projektu īsteno par Eiropas līdzekļiem, tad summas aug, izkropļojot tirgu,* - secina Guntis.

Viņš arī palīdzējis sagatavot projekta pieteikumu vairākām biedrībām. Ar viņa gādību biedrība *Dvēseles dziesma* ieguva līdzekļus ērģeļu telpas un balkona renovācijai, *Sports Salacgrīvas novadam* – trenāžieru zāles iekārtošanai, nupat pielikts punkts Harija Zēģeļa projektam par maksātnieku namiņa un zivju kūpinātavas izveidi. Procesā ir ar Gunta līdzdalību veidotās biedrības *Kuivižu zvejnieku apvienība* projekts, kas paredz stāvlaukuma izbūvi un notekūdeņu attīrīšanu Kuivižu ostā. Pēc viņa domām, tas nav nekas sarežģīts. Galvenais - jāzina, ko grib sasniegt, tad jāatrod piemērota aktivitāte un pamatīgi jāizpēta noteikumi, lai pieteikums atbilstu mērķim un, protams, jāizpilda visas ailītes. - *Tā nav nekāda augstākā matemātika,* - viņš saka, atzīstot, ka finanšu prognozes arī vienkāršotas, un tur vairs nevajag specifiskas zināšanas.

SIA *Baņķis* finanšu direktors Guntis Bergs palīdzēja tapt arī pirmajam par *Leader* naudu līdzfinansētajam projektam - trenāžieru zālei

Zinta Medne: - Vēlētos pārliecību par pašvaldības atbalstu

Sparīgi *Jūrkantes* projektu konkursos iesaistās Skultes kultūras un izglītības biedrība *Vīzija*. Tās valdes priekšsēdētāja Zinta Medne teic, ka Eiropas naudas piesaistīšana pašlaik ir vienīgā iespēja biedrībām īstenot sen lolotas ieceres. Tā iegūts aprikojums jaunbūvētajam kultūras integrācijas centram un atbalsts atpūtas vietas iekārtošanai Aģes upes krastā, domājot par tūristu un vietējo iedzīvotāju aktivitātēm visos gadalaikos. Atpūtas vietas izveide sāktā nesen, bet slēpes ziemas sporta cieniņtājiem jau iegādātas.

Sarunā par *Leader* projektiem valdes priekšsēdētāja stāsta: - *Mums noderīgāks ir tā sauktais Lauku līderis. Šajā aktivitātē vienkāršāk paredzēt līdzekļu piesaistīšanu tehniskā aprikojuma iegādei dažādiem kultūras pasākumiem, vietām un lietām pašu cilvēkiem. Bet*

šogad nebija iespēju piesaistīt Lauku līdera finansējumu. Zivju līderi mani mulsina šīs aktivitātes nosaukums, bet šogad pirmoreiz tajā piedalījāties ar atpūtas vietas izveidi Aģes krastos. Izmēģinājām un izdevās iegūt atbalstu, - priecājas biedrības valdes priekšsēdētāja.

Sarunbiedre uzsver, ka, startējot projektos, nepieciešams pašvaldības pļecs. - *Leader atbalsts biedrību aktivitātēm ir 90%. Zinu, ka Salacgrīvas novadā pašvaldība projektiem garantē līdzfinansējumu. Taisnību sakot, man aizvien ir bažas, vai Limbažu novadā saņemsim pašvaldības atbalstu,* - atzīstas Z. Medne. Viņasprāt, *Leader* projektu mīnuss ir garais ceļš no iesniegšanas līdz īstenošanai. Tādējādi ir ļoti grūti projektā precīzi paredzēt darba un finanšu apjomus, jo cenas bieži mainās.

Skultes kultūras un izglītības biedrības *Vīzija* valdes priekšsēdētāja Zinta Medne izmēģina par pašas vadītā projekta līdzekļiem iegādātās slēpes ziemas sporta aktivitāšu cieniņtājiem – tūristiem un vietējiem iedzīvotājiem

Andris Strods: - Pieeja kā loterijā neder

Biedrības *Tūjaskrasts* līderis Andris Strods (attēlā 4. lpp.) teic, ka šajā plānošanas periodā, nerunājot par lielajiem projektiem, lielākais atbalsts laukos ir no Eiropas lauku un zivju saimniecības fondiem. To līdzekļus gūst ne vien zemnieki un komersanti, bet arī pašvaldības un nevalstiskās organizācijas, pie tam ar lielu atbalsta intensitāti. Tas vien jau liecina par fondu mērķi veicināt lauku attīstību ne tikai komerciālajā vidē. - *Biedrības vai citi nevalstiskie nodibinājumi ir tie, kas, īstenojot projektus, atvieglo pašvaldībām dzīvi,* - konstatē *Tūjaskrasta* pārstāvis.

- *Līderprojektu pieeja ir – noteikta vie-*

tējā teritorija ar rīcības grupām, interesēm un attīstības stratēģijām. Nav slikti, bet tajā pašā laikā tā rada arī lielo mīnusu – absurdu deķīša vilkšanu uz savu pusi un nekompetentus lēmumus. Tā līdz atbalstāmām aktivitātēm nonāk projekti, kas tām neatbilst. Tāds iespaids, ka noteikumus nelasa ne tikai atbalsta pretendenti, bet arī projektu vērtētāji.

Otra bremze projektu darbībā, viņaprāt, ir garais plānošanas periods. Noteikumus valdība pieņem jau plānošanas perioda sākumā. Pa vidu gan ir nebūtiski grozījumi, kļūdu labojumi un pielāgošanās kaut kādiem normatīviem aktiem, ar kuriem laika

gaitā nonāks pretrunās. - *Tādējādi tas, kas sākumā izskatās skaisti, perioda beigās vairs nav aktuāls. Lielāku efektu no pieejamā atbalsta iegūtu, ja būtu iespēja pārskatīt rīcības, varbūt pat arī attiecināmās izmaksas,* - uzskata sarunbiedrs.

Mīnusus nosaucis, viņš tomēr atzīst, ka šis atbalsts laukiem nepieciešams un jāizmanto, vienalga kādā mērcē pasniegts, bet ne pašplūsmā. - *Neder pieeja, kā spēlējot loteriju – paveiksies vai nepaveiksies. Ir tik daudz semināru, mācību un kursu par projektu īstenošanu. Saistošā likumdošana internetā brīvi pieejama. Jālasa, jānācās un, protams, jāpiedalās,* - rosina *Tūjaskrastiets.*

Lai vairāk nesavtīgu līderu mazapdzīvotās vietās!

Gints Rožkalns ir ne vien Limbažu novada domes priekšsēdētāja vietnieks, bet darbojas arī *Jūrkantes* valdē, tāpēc piedalās projekta pieteikumu vērtēšanā. Viņš atzīst, ka šajā ziņā nav īpaši skrupulozs. Noteikumus pa rokai netur, bet vairāk skatās uz projekta būtību, un, ja uzskata, ka ideja atbalstāma, ar vērtējuma punktiem neskopojas. Parasti gan *Jūrkantes* līmenī projektu *sijāšana* nav tik nopietna kā Lauku atbalsta dienestā. Ja kāds paliek aiz svītras, tad parasti gadījumos, kad pietrūkst līdzekļu. - *Un kāpēc ne, ja cilvēki centušies un visbiežāk sabiedrība tiešām no tā ir ieguvēja?* - spriež G. Rožkalns.

Tomēr arī labsirdīgajam vērtētājam dažādas domas maisās pa galvu. Lasot pieteikumus, nereti pavīd, ka to iesniegusi biedrība, bet tas tomēr ir biznesa projekts. Kā zināms, biedrību šodien var itin viegli izveidot pat pāris cilvēku, un šajā gadījumā atbalsta intensitāte ir uz pusi lielāka nekā uzņēmējam. Izvērtējot projektus, arī tam valdes pārstāvji pievērs uzmanību. Šobrīd viņam prātā tikai viens projekts, kam viņš īsti nenoticēja - *Zivsaimniecības pakalpojumu attīstība Salacā*. Gints teic - tajā kāds Rīgas zēns par 20 000 latu gādājis laivas un maksākeres. Labāko īsteno *Leader* projektu G. Rožkalns neņem nosaukt, jo kā salīdzināt, piemēram, rekonstruēto ielu Skultē ar atpūtas vietas izveidi Ainažos pie *Baltās saules*. Tomēr pēdējo līdz ar šo projektu viņš sev atklājis no jauna un apmeklējis jau vairākkārt.

Absurda prasība valdes loceklim šķiet, ka t.s. zivju līderis atbalsta aktivitātes 15 km attālumā no jūras. Kāpēc ne, piemēram, 16? Un kāds Viļķenei sakars ar zivsaimniecību? Viņš reizēm šaubās, vai pieejamo līdzekļu *lauvas tiesu* nepaņem pašvaldību iesniegtie projekti. Lai gan, būdams novada domes cilvēks, viņš uzskata, ka pašvaldībai jābūt godprātīgai un nevajadzētu mēģināt izsmelt *Leader* naudu savu funkciju nodrošināšanai. - *Gribētos, lai līdzekļi tiek nevis ciematu centru, bet mazapdzīvotu vietu iedzīvotāju ieceru īstenošanai,* - teic sarunbiedrs. Tiesa, *Jūrkantes* teritorijā Limbažu novadā viņš var nosaukt tikai vienu tādu vietu – Rūstuzus, kur izveidota biedrība *Rustets* un projektus aktīvi raksta Dace Tauriņa. - *Līdzekļu piesaiste nav atkarīga no «Leader», bet gan no līderiem,* - secina G. Rožkalns.

Pretendē uz Leader finansēm Jūrkantes valde atbalstījusi, iesniegti LAD

(Istenotājs, projekta nosaukums un tā īstenošanai nepieciešamie līdzekļi, tostarp Eiropas līdzekļi, Ls)

Rīcība Lauksaimniecības produktu ražošana un pirmapstrāde

- Māris Balcers *Siltumnīcas izveide, vietējo iedzīvotāju un sabiedriskas ēdināšanas uzņēmumu apgādei ar svaigiem garšaugiem* – 9994,60
- IK Lūšu dārzi – *Avenīte* – 1144,63
- Z.s. Mežvaldas – *Zemnieku saimniecības aītkopības nozares stabilizācija* – 6091,38
- IK Einbergi – *IK EINBERGI biškopības nozare* – 977,68
- Z.s. Tānavas – *Zaļā novadā kvalitatīvu lopbarību* – 9550,50

Jūrkantes dižprojektam nominētais projekts - 3. labākais valstī!

Dabas taku izmēģina Salacgrīvas novada domes darbinieki

Ik gadu valstī nosaka labāko Leader programmā īstenoto projektu. Jūrkante tam bija izvirzījusi jūras krastā izveidoto dabas taku maršrutu no Tūjas līdz Salacgrīvai. To īstenoja pat 2 biedrības - Liepupes pagasta *Tūjaskrasts* un Ziemeļvidzemes rezervāta atbalsta biedrība.

Jūrkantes koordinatore Dzintra Eizenberga pastāstīja, ka atšķirībā no iepriekšējiem gadiem šajā par labāko balsojuši ne vien vietējo rīcības grupu pārstāvji, bet arī interneta vidē. Titulu *Dižprojekts 2012* ieguva tūrisma klubs *Oga* no Liepājas puses, kas Grobiņā izveidoja aktīvu tūrisma centru - kuršu vikingu apmetni. Jūrkantiešu projekts kopvērtējumā atzīts par 3. labāko valstī.

Skaidri nosacījumi līdzfinansējumam biedrībām Salacgrīvas novadā

Salacgrīvas novada dome finansiāli neatbalsta tos Leader iesniegtos biedrību projektus, kuru īstenošana varētu konkurēt ar uzņēmējdarbību novadā. Pašvaldības līdzfinansējumu nepiešķir nevalstiskām organizācijām, kuru projekta mērķis ir jaunu pakalpojumu izveide vai arī, ja projekta aktivitātes īstenošanas rezultātā tiek sniegti maksas pakalpojumi. Līdzfinansējums nepienākas arī, ja objekts (pakalpojums) nav publiski pieejams bez maksas. Uz atbalstu var cerēt tikai tās biedrības, kas, iesniedzot pieprasījumu finansējumam, oficiāli reģistrētas vismaz gadu.

Piedāvā iespēju būt tuvāk ūdeņiem

Viesu mājas *Kraukļi* saimnieks Edmunds Birkenbergs Salacgrīvas pusē pazīstams kā uzņēmīgs un darbīgs cilvēks. *Kraukļi* piedāvā ne tikai nakšņošanas vietu, bet arī iespēju baudīt pirts priekus. Saimnieks allaž domājis arī par to, lai viesiem būtu iespēja aktīvi atpūsties. Nu tapis projekts *Tuvāk ūdeņiem*.

Edmunds ir gandarīts, ka līdzfinansējums devis iespēju labākā kvalitātē atjaunot pastaigu taku, kas mežā pie viesu mājas iekārtota jau pirms gadiem 5 - 7. Viņš priecīgi izrāda jaunos glītos tiltiņus, kas ne tikai palīdz pārvarēt grāvjus, bet lieliski papildina meža ainavu. *Kraukļu* saimnieks mežā, kam cauri plūst upīte, veido kombinētu pastaigu taku, ko šobrīd jau var izmantot slēpošanai, vasarā - makšķerēšanai. Edmunds iecerējis, ka tuvāk ūdeņiem varēs atpūsties arī cilvēki ratiņkrēslos. Tas šķiet būtiski, jo Salacgrīvas apkārtnē trūkst vietu, kas piemērotas atpūtai cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Slēpotāji un staigātāji mežā dosies pa taciņu, bet cilvēki, kuri izmanto tehniskos palīgīdzekļus, -

pa cieti noblietētu un gana gludu ceļu. Gan vieni, gan otri beigās nonāks pie kādas no 2 makšķerēšanas platformām. Cilvēki ratiņkrēslos varēs izmantot platformu ar margām, kas ir tieši tik augstas, lai garantētu drošību un *copējot* uz malas varētu atbalstīt elkoņus. Klajumiņā top arī žvētava, kur zivi varēs pagatavot, turpat, piesēžot pie galdiņiem, varēs sarīkot pikniku. Ne mazāk nozīmīgi, ka netālu atradīsies labierīcības.

Projekta beigu termiņš ir nākamā gada 30. septembris, bet E. Birkenbergs jau paveicis visu, ko varējies, jo vēlas ātrāk atgūt Eiropas solīto līdzfinansējumu. Edmunds neprognozē,

Viesu mājas *Kraukļi* saimnieks Edmunds Birkenbergs izrāda platformu, no kuras varēs ērti makšķerēt Svētupē

zē, ka taka pati par sevi tūlīt piesaistīs *Kraukļiem* vairāk klientu, bet spriež, ka viss paveiktais padarīs māju viesiem interesantāku.

Auziņu bitēm jaunas mājas un medus glabātava

Patiesību sakot, Salacgrīvas pagasta *Auziņās* dzīvojošie Roņi savu bišu saimniecību būtu attīstījuši arī bez Eiropas naudas. Bet tā sagadījās, ka izsludināja pieteikumu pieņemšanu mājražošanas attīstībai. Konkurences vispār nebija, viņi pretendēja ar projektu *Auziņu medus pods* un savai nodarbei saņēma arī līdzekļus. Tā nu Roņi dārzā stāv par 10 bišu mājām vairāk (kopā teju 40) nekā līdz šim. Jānis Ronis ar bitēm darbojas ilgāk nekā pusgadsimtu. Šobrīd, ar sieviņu Ausmu pensijā būdami, abi to uzskata ne vien par iespēju papildināt pensiju, bet arī par vaļasprieku. Saimnieks izrāda jaunus stropus - tie krāsoti dažādos zaļos toņos. Lai bitēm vieglāk orientēties. Visiem stropiem sameistarotas arī metāla kājas. Tas noderīgi pārvietošanai, kas aktuāla vasaras otrajā pusē, kad bites pārceļas darbā uz Azažu viršu laukiem. Stropi gatavoti no vecā labā materiāla - koka.

Lielajā kūtī, kur mitinās vairs tikai visas, izbūvēta noliktava medum. Ielikts sildītājs, lai varētu uzturēt pastāvīgu medum tīkamu temperatūru. Projektā iegādāts arī trimers un zāles plāvējs, lai vieglāk kopt teritoriju ap stropiem.

Jānis Ronis izrāda jaunizbūvēto medus glabātavu, kas jau krietni patukšota

Gints Ronis, kurš vecākiem bija padomdevējs Leader projekta īstenošanā, stāsta, ka no tajā iztērētajiem līdzekļiem - aptuveni 4000 latiem - saņēms vien 30%, jo PVN Eiropa neatmaksā. - 99%, ka mēs medus noliktavu šogad būtu būvējuši tik un

tā. Tādēļ nav ko nožēlot, ka iesaistījamies projektā. Kādēļ neizmantot tādu iespēju? Arī 30% ir nauda! Protams, Eiropas nosacījumi bija jāievēro, arī gatavojamie dokumenti varēja būt vienkāršāki. Bet nekas jau bez darba nenāk, - secina Gints.

Patīkami saimniekot svaigos stropus

Biedrības *Jūrkante* izsludinātajā projektā konkursā liepupiete Zane Pīpkalēja ieguva Leader programmas līdzfinansējumu projekta *Biškopības aprīkojuma un saistītā inventāra iegāde medus produkcijas pirmapstrādei Liepupes pagasta «Mieriņos»* īstenošanai.

Par projektā piešķirtajiem līdzekļiem Zane septembrī iegādājās 10 putuplasta stropu, elektrisko medus sviedu un auto piekabi. Šobrīd jau 6 jaunajos stropos bišu saimes iezītas. Pagaidām čaklās medus vācējas tur jūtosies labi. Zane stāsta, ka putuplasta stropi ir krietni vieglāki par parastajiem - koka. - *Tos var pacelt pat kopā ar visām bitēm. Arī ziemā medus nesējām tajos esot silti. Turklāt, ja parastajos stropos ērcītes nokrīt uz grīdas, no kurienes var uzrāpties atpakaļ, tad putuplasta bišu mītnēs grīdas vietā ir siets, kam apakšā atvilktnīte, ko ļoti viegli izvilkt un iztīrīt. Ērti var apskatīt un kontrolēt, vai bitēm silti, vai nav par mitru. Patīkami saimniekot jaunus stropus, -* secina jaunā biškope. Tiesa, pret plēsējiem un graužējiem gan jānodrošinās - jaunajiem stropiem jāliek apkārt žogs, lai peles un caunas nepieklūtu. Tāpat vieglie stropi jānostiprina, jo dažkārt uzpūšot krietnāks jūras vējš. Šie, Zanesprāt, arī ir vienīgie jauno putuplasta stropu mīnusi, tādēļ šobrīd ģimene izmēģina dažādus stropu pasargāšanas veidus.

Jaunā biškope Zane Pīpkalēja pie projektā iegādātajiem putuplasta stropiem. Šobrīd 6 no 10 iezītas bišu saimes

Medus pagaidām pietiekot vien pašiem un tuvākajiem radiem. Un tas sarunbiedres vērtējumā jau ir daudz. Viņa apmeklēja Latvijas Biškopības biedrības organizētos kursus un mācās par biškopi. Pošoties jaunajai sezonai, tiek gatavoti jaunie vai

revidēti vecie rāmīši. Zane arī iecerējusi kaut ko mēģināt izveidot no vaska atgriezumam. Sarunbiedre atklāj, ka strādā pie atsevišķas medus telpas izveides. To gan iecerējusi pakāpeniski darīt par saviem līdzekļiem.

Ainažu Randā papildināts rotaļu laukuma aprīkojums

Ainažu pirmsskolas izglītības iestādes jaunākie bērniņi iemēģina jaunuzbūvēto rotaļu mājiņu

Novembra nogalē Ainažu pirmsskolas izglītības iestādes Randa pagalmā ar 5 jauniem elementiem tika papildināts rotaļu laukuma aprīkojums. No jauna uzstādīts pāris līdzsvara balķu, ierīce kāpšanai un kāpšanas komplekss, arī rotaļu mājiņa. Randas vadītāja Pārsla Perdiņa šo ieguvumu sauc par svētību. - *Telpas dārziņā ir nelielas, nav savas sporta zāles, tāpēc daudz laika pavadām laukā. Jaunais aprīkojums mums ļoti noderēs, - atzīst vadītāja. Šobrīd gan mazie to vairāk bauda ar acīm, īstais jaunā aprīkojuma izmēģināšanas laiks sāksies pavasarī. Ainažu pilsētas pārvaldes vadītāja Iļona Jēkabsons stāsta, ka aprīkojumu uzstādīja firma MK Dizains. Tas nebija lēti – 4699,64 latu. - Eiropas naudas apgušanai ir savi noteikumi,*

jābūt iepirkumam, aprīkojumam jābūt sertificētam, - skaidro pilsētas pārvaldniece, piekrītot, ka vietējais amatnieks par tādā naudu būtu izdarījis daudz vairāk.

Šajā pašā projektā, kas saucas *Sapnis par rotaļām, dziesmām un dejām*, ko iesniedza Salacgrīvas novada dome, ļoti veiksmīgi pievienota otra sadaļa, kas paredz arī remontdarbus Ainažu kultūras namā. - *Paredzēts tā sauktās zaļās zāles remonts, kur kādreizējās maizes krāsns vietā taps kamīns. Šo zāli arī turpmāk izmantos izstādēm un atpūtas pasākumiem, - teic I. Jēkabsons. Vēl plānots remontēt palīgtelpas, tāpat nomainīt nolietotākos logus un durvis. Šobrīd tapis tehniskais projekts remontdarbiem, drīz sekos iepirkums darbu veicēju izvēlei.*

Liepupes pagastā bērniem jauni rotaļlaukumi un renovēta zāle

Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) atbalstītais Salacgrīvas novada domes projekts par mūzikas un deju studijas izveidi un divu jaunu rotaļlaukumu ierīkošanu ir iepriecinājis bērnus Liepupes pagastā. Vietējā vidusskolā renovēta zāle, bet atpūtas laukumi iekārtoti Liepupes un Tūjas ciemata centrā.

Rekonstruēto mūzikas un deju studijas telpu skolā atklāja septembra nogalē. Kopš 1981. gadā ēka celta, zāle nebija remontēta. Tagad tajā atjaunota elektroinstalācija, apgaismojums, siltumtīkli, ierīkota ugunsdrošības sistēma un ventilācija. Zālē nomainīts grīdas segums un durvis. Skolotāja Inese Broka, kura vada teātra pulciņu, smeja, ka telpa kļuvusi lielāka, lai gan skaidrs, ka izmēros tā nav mainījusies, bet kļuvusi gaišāka un mājīgāka. Viņu īpaši priecē gaismošanas iespējas,

arī skatuves aizkari, ko nu var vērt droši un bez piepūles.

Rotaļlaukumi Liepupē un Tūjā ierīkoti pie daudzdzīvokļu mājām. Nozogotie laukumi ar dažādām šūpolēm, modīgām ierīcēm rotaļām un vingrošanai, smilšu kastēm, soliņiem ir krāsaini, koši un padarījuši apkārtni acij daudz tīkamāku.

Rotaļlaukumos pulcējas ne vien bērni no daudzdzīvokļu namiem, bet arī no ciema centra nomalēm. Liepupiete Sanita Kalniņa stāsta, ka vecāki notīra sniegu, lai bērni var piekļūt pie ierīcēm, un mazuli tur rotaļājas un šūpojas pat ziemā. Siltajā laikā laukumā Tūjas centrā ik dienu pulcējas aptuveni 30 bērnu.

Liepupes pagasta pārvaldes vadītājs Aivars Ilgavīzis teic, ka apzaļumošanas darbi atlikti uz nākamo pavasari. Projekta kopējās izmaksas ir Ls 66 978.

Liepupes vidusskolā renovētās zālēs atklāšanā pirmie jaunās skatuves grīdu izmēģināja pirmsskolas bērnu dienas centra Rūķu nams dejotāji

Skultē sakārto ielas, ietves un apgaismojumu

Noslēdzies Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) līdzfinansētais projekts *Ambulances ielas rekonstrukcija, gājēju ceļiņa un ielu apgaismojuma izbūve Skultes pagastā*. Darbi Skultē notika Mandegu ciema centrā un Ambulances ielā, kas pārdēvēta Edgara Liepiņa vārdā.

Šajā ielā paveikti vērienīgi darbi. Tā rekonstruēta visā garumā, izgaismota pie tirgus laukuma un posmā garām kapsētai līdz doktorātam. Pagasta pārvaldes vadītājs Andris Kļava teic, ka skultieši, protams, tur vēlētos gan atsevišķu gājēju ceļiņu, gan ielas paplašināšanu, bet, kā tas bieži notiek, finanses visas ieceres neļāva īstenot. Ceļu satiksmes drošībai renovētajā ielā uzstādīta ātruma ierobežojuma zīme un izbūvēti guļošie policisti.

Mandegās izbūvēts bruģēts gājēju ceļiņš. Tas sākas no krustojuma ar valsts autoceļu no Vidrižiem un ved līdz bērnu dārzam. Pie pirmsskolas izglītības iestādes un posmos, kur līdz šim nebija, ierī-

Rit asfalta klāšana Edgara Liepiņa ielā Skultē

kots apgaismojums. A. Kļava uzsver, ka gājēju ceļiņu izbūve veikta iedzīvotāju, īpaši bērnu, drošībai. Pa to var nokļūt arī uz vairākām sabiedriskām vietām pagastā – kultūras integrācijas centru, pārvaldi,

bibliotēku, pastu un frizētavu. Skultieši teic: - *Beidzot ejam tur, kur jāiet, nevis kā agrāk, kur pagādās.*

Projekta kopējās izmaksas ir 109 722 latu.

Kuivižu bērnu burāšanas skola par 3 jahtām bagātāka

Jāsecina, ka biedrība *Kuivižu jahtklubs* ir mērķtiecīga un pat ietiepīga – tā vairākkārt mēģināja piesaistīt Eiropas līdzfinansējumu jahtu iegādei pirms 3 gadiem izveidotajai bērnu burāšanas skola. Un ar ceturto reizi tas arī izdevās. Jahtkluba valdes priekšsēdētājs Arnis Viļļa stāsta, ka pirms tam uz 16 bērniem bijušas vien 4 jahtas, - nopietni vajadzējis plānot rindu, kurš kurā laikā burās. Par Eiropas naudu, kam pieplusēts pašvaldības un paša jahtkluba līdzfinansējums (kopā 7215 latu), iegādātas vēl 3 *Optimist* klases jahtas. Nākamajos gados būs jādodomā par *Laser* klases jahtu iegādi, jo burātāji kļūst vecāki, bet *Optimist* laivas paredzētas braucējiem līdz 14 gadiem. A. Viļļa stāsta, ka vasarā burāšanas skolu apmeklē ne vien vietējie, bet arī jaunieši no Saulkrastu puses. Viņš cer, ka ar laiku arī limbažniekiem radīsies interese par burāšanu. Izrādās, arī tagad - nekuģojamā laikā - burāšanas skolas audzēkņi neguļ ziemas miegu, bet katru piektdienu trenera Kristapa Močāna vadībā apmeklē peldbaseinu Raganā, bet sestdienās trenāžieru zāli Salacgrīvā. Jahtklubs iegādājies arī četras 470 klases jahtas, kas domātas pieaugušajiem. - *Tās vēl jānokomplektē, un nākamgad varēsīm piedāvāt apmācību arī pieaugušajiem, - atklāj jahtkluba valdes priekšsēdētājs.*

Jaunie burātāji šogad piedalījušies 5 regatēs, viņu rezultātus A. Viļļa vērtē kā normālus. Vēl pietrūkst pieredzes, bez tam dalībai regatēs netiek veidota labāko izlase, piedalās visi, kuri vēlas. Arī Kuivižos pietāj regašu dalībnieki – līdz šim vasarā tur notika viens no Latvijas čempionāta posmiem, tāpat Kuivižu un Kankska kausu izcīņa, nākamgad paredzēts vēl Latvijas čempionāts burāšanā *Laser*, *Optimist* un *TopCat* jahtu klasēm.

Viļķenē rekonstruēta Briežu gatve un apgaismots gājēju ceļiņš uz skolu

Kopš rudens Briežu gatve Viļķenē tiešam atbilst ciemata galvenās ielas statusam – glīta un droša. Ceļa posmam no veikala *Ēlaus* līdz darbnīcai, kur ir lielākā satiksmes intensitāte, uzklāts jauns asfalts, bet pārējā gatves daļa noklāta ar šķembu segumu, jo asfalta izbūvi ierobežoja nepietiekamās finanses. Ielai – no centra līdz 15. mājai – izveidota arī gājēju ietve. Līdz šim tās nebija, un cilvēkiem nācās staigāt pa ceļa braucamo daļu.

Šajā pašā projektā ierīkots apgais-

mojums gājēju ceļiņam no ciemata uz Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolu. Ceļiņu, kas virzās caur mazdārziņiem, gar attīrīšanas iekārtām un pāri dambim, pašvaldība jau bija labiekārtojusi, tam bija uzbērtas šķembas, bet problēmas radīja apgaismojuma trūkums. - *Ar trīcošu sirdi vienmēr domāju, kā skolēni tumsā tur staigā, - atceras skolas direktore Ilze Ādamsone. Šo ceļiņu izmanto lielākā daļa skolēnu, arī pedagogi un tehniskie darbinieki, tāpat vietējie iedzīvotāji, kuri skolā*

apmeklē aušanas pulciņu vai trenāžieru zāli. Tagad gar taku izvietotas 12 lampas. Gaismu ieslēdz rīta stundās, kamēr visi sarodas uz darbu un mācībām, un vakaros – no pulksten 17 līdz 23. - *Pavasārī, kad kļūs gaišāks, droši vien režīms tiks mainīts, - spriež direktore. - Jādodomā arī par taupību.*

Briežu gatves rekonstrukcija, ietves izbūve un gājēju ceļiņa apgaismojuma iekārtošana izmaksāja 129 600 latu.

Starptautiskajā projektā Salacgrīvas novadā cels godā tautas mūziku

- Kā gribētos reiz šīs cītaras uzspēlēt! - atzīstas tautas muzikants Valdis Andersons (no labās). Liepupes pagasta kultūras dzīves organizators Andris Zunde uzskata, ka tā arī būs, jo cītaras paredzēts restaurēt vienā no projekta darbnīcām

Zemajā startā ir pirmais *Jūrkantes* starptautiskais projekts *Senie amati mūsdienās*, kurā piedalās arī *Cēsu rajona lauku partnerība* un kolēģi no Švenčones Lietuvā. Cēsnieki iecerējuši godā celt koka, tekstila un pārtikas amatniecību, bet *jūrkantieši* – muzicēšanu. Par šī projekta vadītāju novadā izraudzīts Liepupes pagasta kultūras dzīves organizators Andris Zunde, kurš projekta ideju lolo jau vairākus gadus.

Tuvākajā pusgadā novadā iecerēts organizēt 5 darbnīcas. Vienā no tām paredzēts restaurēt 2 cītaras, mandolīnu un vijoli. Koka darbus solījies veikt meistars no Salacgrīvas Gundars Āboltiņš, mūzikas lietām piesaistīs ekspertus. Pārējās darbnīcās izgatavos jaunus instrumentus - vienā kokles, citā dūdas un bungas, arī akustisko (t.s. Havaju ģitāru). Māla instrumentu (udu bungas, džamba un pūša-

mās pīlītes) izgatavošanu mācīs vietējais keramiķis Arnis Preiss. Paredzēts, ka 10 - 15 interesentu piedalīsies gan teorētiskā seminārā par mūzikas instrumentu restaurāciju un izgatavošanu, gan vēros, kā to dara meistari, tāpat varēs pielikt arī savu roku. Iecerēts viņus apmācīt arī elementārā šo instrumentu spēlē, lai beigās to visu demonstrētu atklātībā pasākumā Liepupē nākamgad 15. - 16. jūnijā. Instrumenti paliks vietējās folkloras kopas *Skale* rīcībā, kam šobrīd to neesot. A. Zunde spriež, ka darbnīcām interesentu netrūks, jo novadā ir gan folkloras kopas, gan mūzikas skola utt. Viņš pats, piemēram, labprāt apgūtu dūdu spēli, jo mūspusē tādu instrumentu neesot. Savukārt tautas muzikants Valdis Andersons pieturēsies pie pārbaudītām vērtībām un līdzdarbosies seno instrumentu atjaunošanas darbnīcā.

Skultietis LAD pierāda tirgus projekta atbilstību

To, ka Lauku atbalsta dienesta (LAD) lēmumi tomēr ir apstrīdami, šoruden pierādīja uzņēmējs skultietis Ainārs Ruža. Iecienītā Skultes tirgus dibinātājs un SIA AR īpašnieks jau pirms pāris gadiem bija iecerējis labiekārtot tirgu. Viņš ar savu projektu *Tirgus - tā ir iespēja!* startēja t.s. *zivju līdera* aktivitātē *Ar zivsaimniecību un tūrisma saistītās maza mēroga infrastruktūras un pakalpojumu attīstība*. Aināra mērķis bija iegūt atbalstu jaunām, ērtākām nojumēm un pārgrupēt tirgotājus, paredzot īpaši izcelt bioloģiskos ražotājus, lai viņi būtu labāk pamanāmi.

LAD Ziemeļvidzemes pārvaldē šo *Jūrkantē* apstiprināto pieteikumu noraidīja. To uzskatīja par neatbilstošu, jo SIA AR Valsts ieņēmumu dienestā nebija reģistrējusi darbību tūrismā. Ainārs vēlreiz rūpīgi izstudēja Komerclikuma prasības un nesaņēma atbalsta pamatojumu, tāpēc uzrakstīja pretenziju LAD direktorei Annai Vītolai-Helvigai. Viņš pievienoja vēstulei izrakstu no likuma, Limbažu novada un Skultes pagasta pārvaldes apliecinājumu, ka SIA AR piederošais tirgus ir uzskatāms

par tūrisma objektu. Tāpat nosūtīja arī LTV 7. kanālam filmēto un *Brīvdienų ceļvedī* senāk demonstrēto reklāmas sižetu, kurā bija runa par to, ka, tūristi sestdienās braucot pa Rīgas - Tallinas šoseju, bieži piestāj un apmeklē Skultes tirgu. Arī vairākās interneta mājaslapās šis tirgus figurē kā tūristu piesaistes vieta. Uzņēmējam izdevās pierādīt, ka atteikumam nav pamata, un LAD direktore atcēla Ziemeļvidzemes pārvaldē Valmierā pieņemto lēmumu.

- *Biju pārliecināts, ka LAD speciālistiem šoreiz nav taisnība, un tas man bija impulss cīnīties par savējo. Negribēju tik vienkārši padoties, - viņš apliecinā.* Uzņēmējs neslēpj arī to, ka projekta pieteikuma sagatavošanā, nojumju projektēšanā u.c. jau bija ieguldījis uzņēmuma līdzekļus un bija zēl tos zaudēt.

Ja viss būs, kā iecerēts, viņš rēķinās, ka atbalsta summa no kopējām izmaksām - vairāk nekā Ls 15 000 - varētu būt aptuveni Ls 9000. Tas nozīmē, ka taps 4 jaunas nojumes zivju produkcijas tirgotājiem. Tās pasargās no nokrišņiem gan pārdevējus, gan pircējus.

Tūja jau kūpina, drīz to darīs arī pie Veczemju klientīm

Oktobra nogalē Liepupes pagastā, atpūtas laukumā *Krimalnieki* biedrība *Tūjaskrasts* atklāja zivju kūpinātavu. Tā tapa projektā *Tūja kūpina*, ko biedrība īstenoja, lai sniegtu jaunu pakalpojumu tūristiem un vietējiem iedzīvotājiem. Tagad viņiem ir iespēja atpūtas laukumā pašiem kūpināt zivis. Kūpinātavas izmantošana ir bez maksas, bet zivis un malka jāgādā pašiem. Malku var nopirkt arī atpūtas laukumā, bet zivis – kert jūrā un iegādāties tirgū vai pie vietējiem zvejniekiem. Tūristu aktivitātes te sāksies jaunajā atpūtas sezonā, bet vietējie iedzīvotāji kūpinātavu izmanto jau tagad.

Tūjaskrastietis Ingus Konstants teic, ka biedrība meklēšot meistarū, kurš varētu ierādīt pamatiemaņas, lai process nesaietu šķērsām. Kaut gan biedrībā paši ar kūpināšanu noņemas gana aktīvi, tomēr prasmes

aizvien jāpieslīpē.

Projektā padomāts arī par vietu, kur mieloties ar zivīm. Kūpinātava atrodas nojumē ar terasi, pie kuras ir 10 jauni galdi ar soliēm. Nojumi var izmantot gan saulē, gan lietū un vējā, jo atbilstoši laika apstākļiem būvi var aizslēgt vai atvērt. Biedrības pārstāvis Andris Strods atzīstas, ka kūpinātavas ideja aizgūta no biedrības *Ainaži*, kas līdzīgu projektu īstenojuši netālu no piemiņas zīmes *Baltā saule*. A. Strods skaidro, ka atšķirībā no tradicionālajām kūpinātavām palielināts attālums no kurtuves līdz pirmajam zivju plauktam, jo aukstajā kūpināšanā dūmiem vajadzīgs garāks ceļš, lai tie atdzistu un neizsūtīnātu zivis.

Projekta kopējās izmaksas ir 13 204,20 latu. Līdzīgu kūpinātavu pavasarī iecerēts atklāt pie Veczemju klientīm.

Tikko kūpinātās siltās reņģes grasās nobaudīt biedrības *Jūrkante* koordinatore Dzintra Eizenberga un biedrības *Tūjaskrasts* pārstāvji Ingus Konstants un Andris Strods, starp viņiem ir Salacgrīvas novada tūrisma informācijas centra vadītājs Juris Zālītis un Ingus dēlens Daniels

Lai jūrkantiešiem projekti kā maize rūgst!

Divi tūkstoš' divpadsmitais
Savas dienas skaita.
Trīspadsmitais šurpu steidz
Ašā, slaidā gaitā.

Jūrkante par projektiem
Grib vēl kaut ko pētīt,
Eirop's naudu piesaistot,
Dzīvi pašiem uzlabot.

Jūrmalnieki braša tauta,
Lašu vietā eiro *slauc*,
Ne jau skalo no jūriņas -
No Eiropas kabatiņas!

Darbība šeit iet no rokas,
Bites medu nes uz stropiem.
Skultē, Viļķenē klāj ielas,
Salacgrīvai - mūzik's skola
Drīzi būs pavisam smuka.

Tūjieši pērk jaunas laivas,
Iekšā jūriņā tad laizas,
Un, kad tikli reņģu pilni,
Liksmība sit augstu vilni.

Lai tās zivis pietiek pašam,
Tūristiem un kaimiņ' Sašam.
Projektos top spēļlaukumi,
Inventārs tiek sagādāts.

Slēpes, šujmašīnas omām,
Lai it visiem labas domas,
Naudas Eiropai vēl daudz,
- *Lai to projekti!* - kāds sauc.

Lai siltas rokas
un sirdis,
labus darbus
nākamgad veicot!

Biedrības kā sēnes aug,
Jūrmalnieki darbos trauc.
Jaunā trīspadsmitā gadā,
Lai jums spēka nepietrūkst!
Ja jau Eiropa dod naudu -
Projekti kā maize rūgst!

Astra Tomsone
Zanes Rubenes zīmējums

PROJEKTU LIDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

EIROPAS ZIVSAIMNIECĪBAS FONDS:
ZIVSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS IESPĒJA

Avīzes izdevējs - biedrība *Jūrkante* sadarbībā ar laikraksta *Auseklis* redakciju. Izdevējdarbības atļauja Nr. 1449. Iznāk reizi pusgadā. Tirāža - 2000 eksemplāru. Iespiests SIA *Latgales druka* Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Internetā www.jurkante.lv.